

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับโครงสร้างขอบเขตและรูปทรงภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชียที่เริ่มแปรเปลี่ยนไปตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ด้วยการวิเคราะห์วิจัยเชิงคุณภาพผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสารโดยใช้แนวคิดภูมิศาสตร์ภูมิภาค (Regional Geography) มาเป็นกรอบวิเคราะห์หลัก ผลการวิจัยพบว่าการปรับรูปภูมิศาสตร์ใหม่เอเชียถูกขับเคลื่อนด้วยแนวคิดหรือโครงการริเริ่มใหม่ ๆ อย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ 1) "ไซเมีย" ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมบริเวณที่สูงและเทือกเขาในเอเชียจนส่งผลให้เกิดการมองพื้นที่ใหม่ที่ไล่เรียงไปตามแนวเทือกเขาฮินดูกูช-หิมาลัยและมอลเขาสูงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2) "อีโต้ อี้ลู่" ที่จีนก่อสร้างขยายเส้นทางคมนาคมขนส่งทั่วเอเชียและโยงเอเชียกับยุโรปและแอฟริกาเข้าด้วยกัน การพัฒนาเฉลี่ยขนส่งทางบกได้โครงการนี้ส่งผลให้เกิดภูมิภาคแยกย่อยที่มีลักษณะเคลื่อนตัวแผ่ขยายออกไปตามเส้นทางโลจิสติกส์ และ 3) "อินโด-แปซิฟิก" ซึ่งเป็นอาณาบริเวณใหม่ที่มีขนาดใหญ่โตกว่าเอเชีย-แปซิฟิก โดยแผ่คลุมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และพื้นที่พื้นสมุทรข้างเคียง ดังนั้น การก่อรูปของไซเมีย อีโต้ อี้ลู่ และ อินโด-แปซิฟิก จึงถือเป็นการปรับรูปภูมิศาสตร์ใหม่ที่เข้าไปโยกขยับขอบเขตทวีปเอเชียในคริสต์ศตวรรษที่ 21 ไซเมียเข้าไปขับให้มอลเขาสูงพื้นทวีปเอเชียกลายเป็นหน่วยอาณาบริเวณศึกษาที่โดดเด่นขึ้น ส่วนอีโต้ อี้ลู่ ก่อให้เกิดภูมิภาคเรขาคณิตที่ไหลไปตามระเบียบเศรษฐกิจที่ตัดผ่านเอเชีย ขณะที่การกำหนดอาณาเขตทางขอบตะวันตกสุดของอินโด-แปซิฟิกยังคงโยกขยับไปมาระหว่างการให้ภูมิภาคนี้ไปสิ้นสุดลงที่ดินแดนแถบอินเดียหรือจะขยายแนวเขตออกไปไกลถึงแอฟริกา

คำสำคัญ: เอเชีย, ไซเมีย, อีโต้ อี้ลู่ (หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง), อินโด-แปซิฟิก, ภูมิศาสตร์ภูมิภาค